

**PROGRAMMA VAN MAATREGELEN BIJ
ARCHEBO-RAPPORT 2017C24**

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN ROOSDAAL – RECYCLAGE PARK

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN,
E. DIRIX, G. VERBELEN & N. PIL
JANUARI 2017

PROJECTCODE BUREAUONDERZOEK 2017C24

1. Programma van maatregelen

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle relevante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd. Tot op heden werd enkel een bureauonderzoek uitgevoerd.

Het terrein is grotendeels gebruikt als akkerland wat mogelijk verstoring door ploegen veronderstelt. Aanemelijk gaat het hier alleen om de A horizont. Het terrein bestaat grotendeels uit bodemtype Aba1 en in beperkte mate uit bodemtype Acp(c). De serie Aba1 verwijst specifiek naar een niet gleyige, droge leemgrond met textuur B horizont en een A-horizont dunner dan 40 cm, en een verdwenen E-horizont. Het uitvoeren van een landschappelijk booronderzoek zal niet bijdragen tot een uitgesproken kennisvermeerdering betreft de opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap van het onderzoeksproject. Rekening houdend met het bodemprofiel is de kans op het vinden van steentijdsites eerder klein. Verder zijn er geen steentijd sites in de nabije omgeving bekend. De kans een steentijd site te vinden is bijgevolg zo klein, dat de uitvoering van een verkennend archeologisch booronderzoek weinig zinvol is. Steentijdmateriaal kan echter nooit geheel uitgesloten worden.

De mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen en archeologische vondsten op het terrein is niet van die aard dat geofysisch onderzoek de aan- of afwezigheid van een waardevolle archeologische site kan bevestigen of uitsluiten.

Er dient een proefsleuvenonderzoek plaats te vinden. Indien er tijdens het proefsleuvenonderzoek archeologische waardevolle sporen worden aangetroffen, kan dit onderzoek gevolgd worden door een eventuele opgraving.

Programma van maatregelen voor vooronderzoek met ingreep in de bodem

Administratieve gegevens

Technische Fiche

Naam & adres initiatiefnemer:

Gemeente Roosdaal, afdeling
gemeentelijke bouwwerken en
infrastructuur

Brusselstraat 15 1760 Roosdaal

Opdrachtnemer:

ARCHEBO bvba

Merelnest 5

3470 Kortenaken

Veldwerkleider:

Jan Claesen

Erkend archeoloog:

OE/ERK/Archeoloog/2015/00014

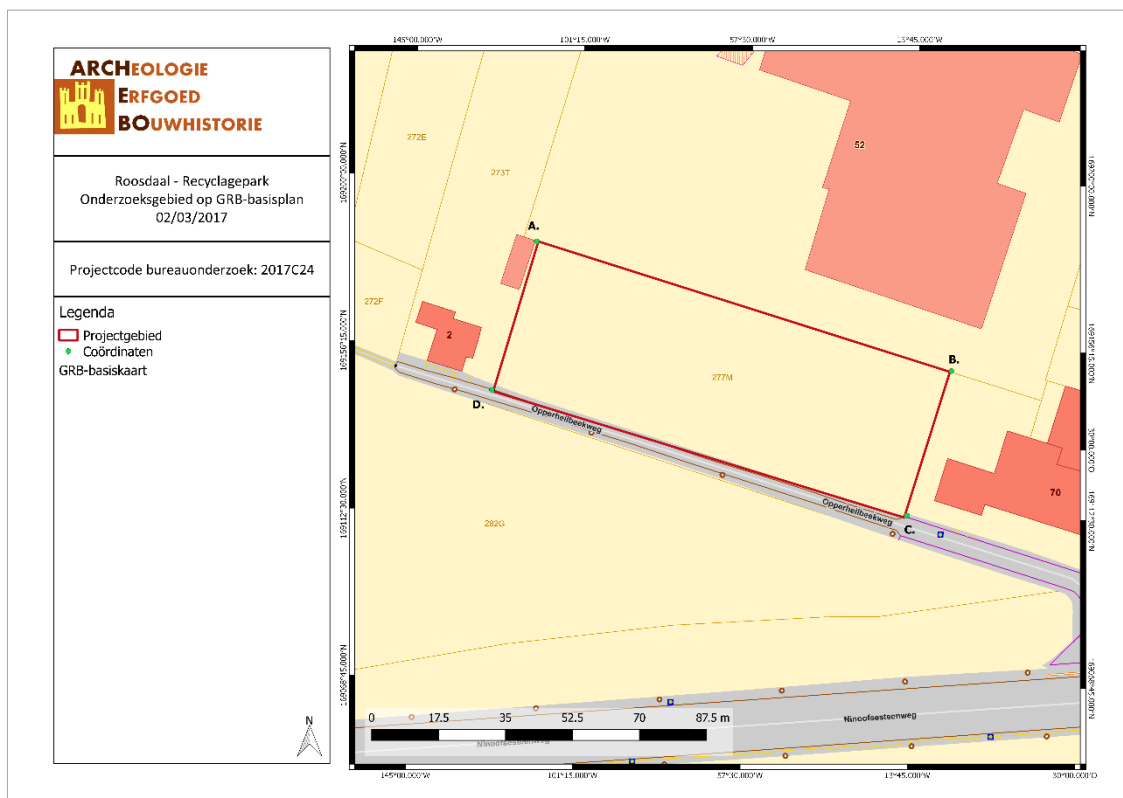
Locatie:

Vlaams Brabant, Opperheilbeekweg

Coördinaten :

A	X	130207
	Y	169183
B	X	130315
	Y	169151
C	X	130304
	Y	169113
D	X	130196
	Y	169144

Kadastrale percelen: Afdeling 1, sectie D, perceel 277/M

Figuur 1: Situering van het onderzoeksgebied op de GRB-kadasterkaart (Geopunt 2017)

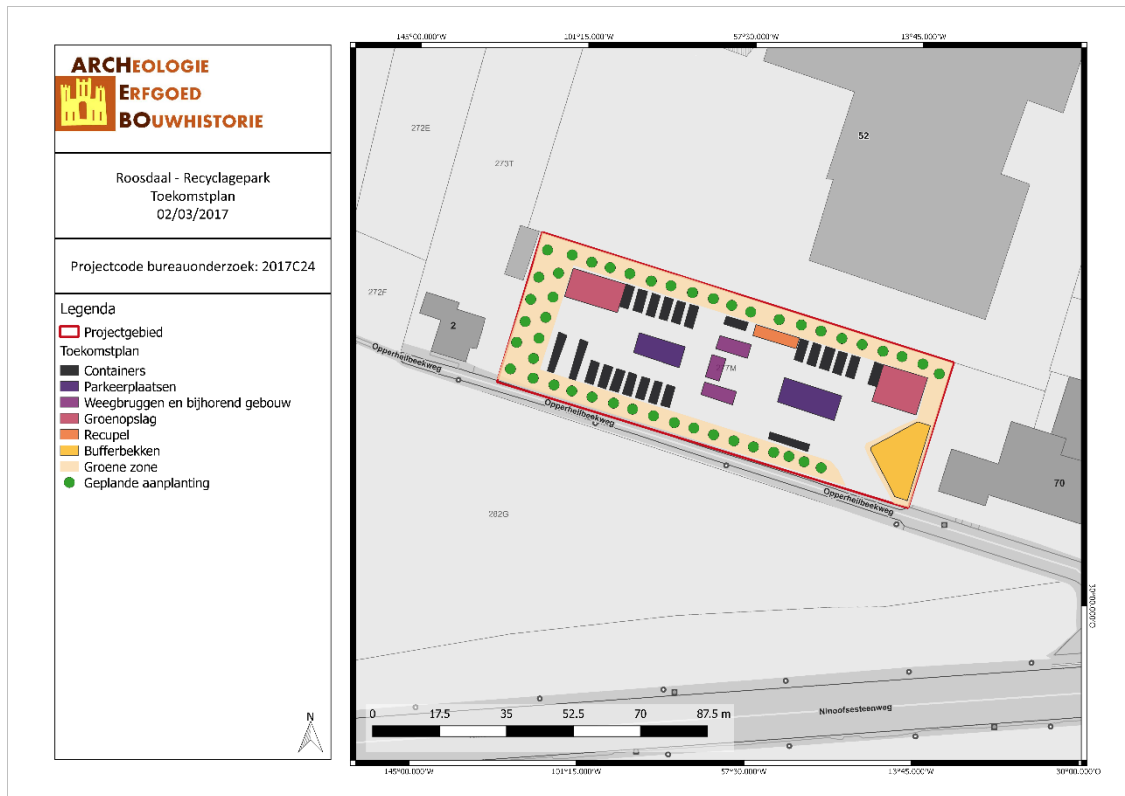
Aanleiding van het vooronderzoek

Naar aanleiding van een stedenbouwkundige aanvraag heeft ARCHEBO bvba in opdracht een archeologienota opgesteld.

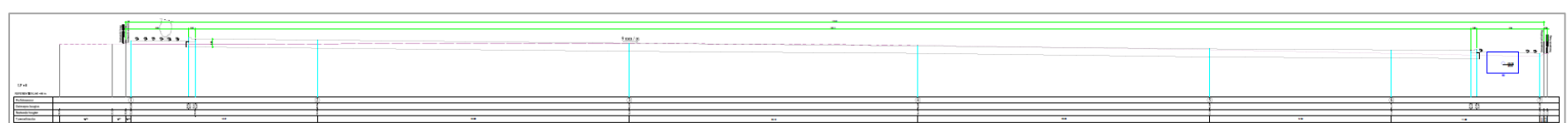
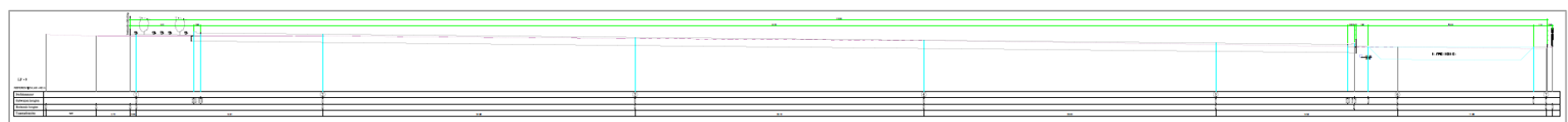
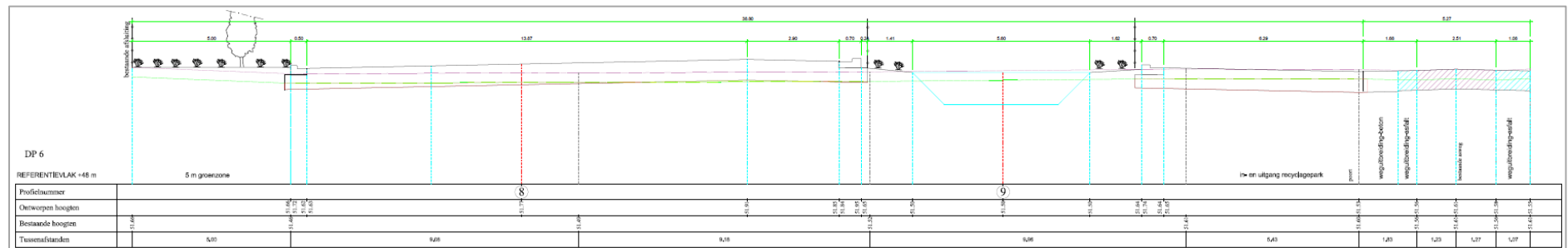
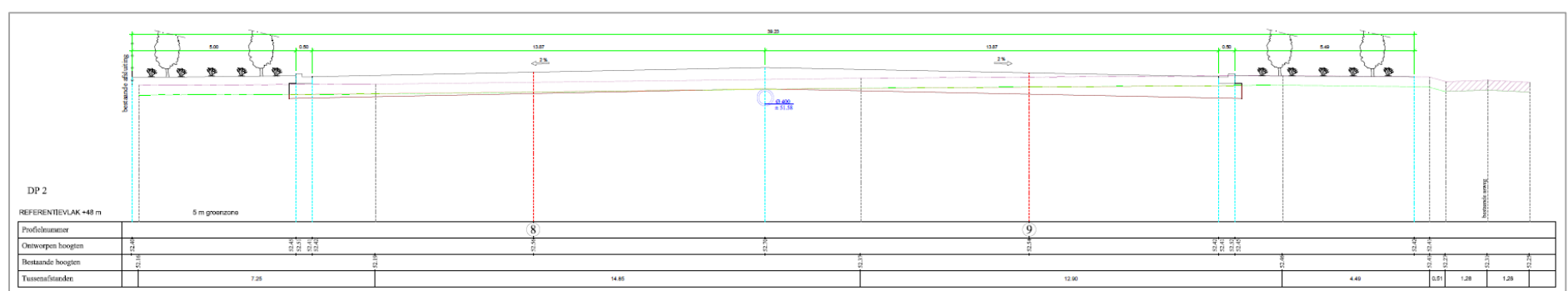
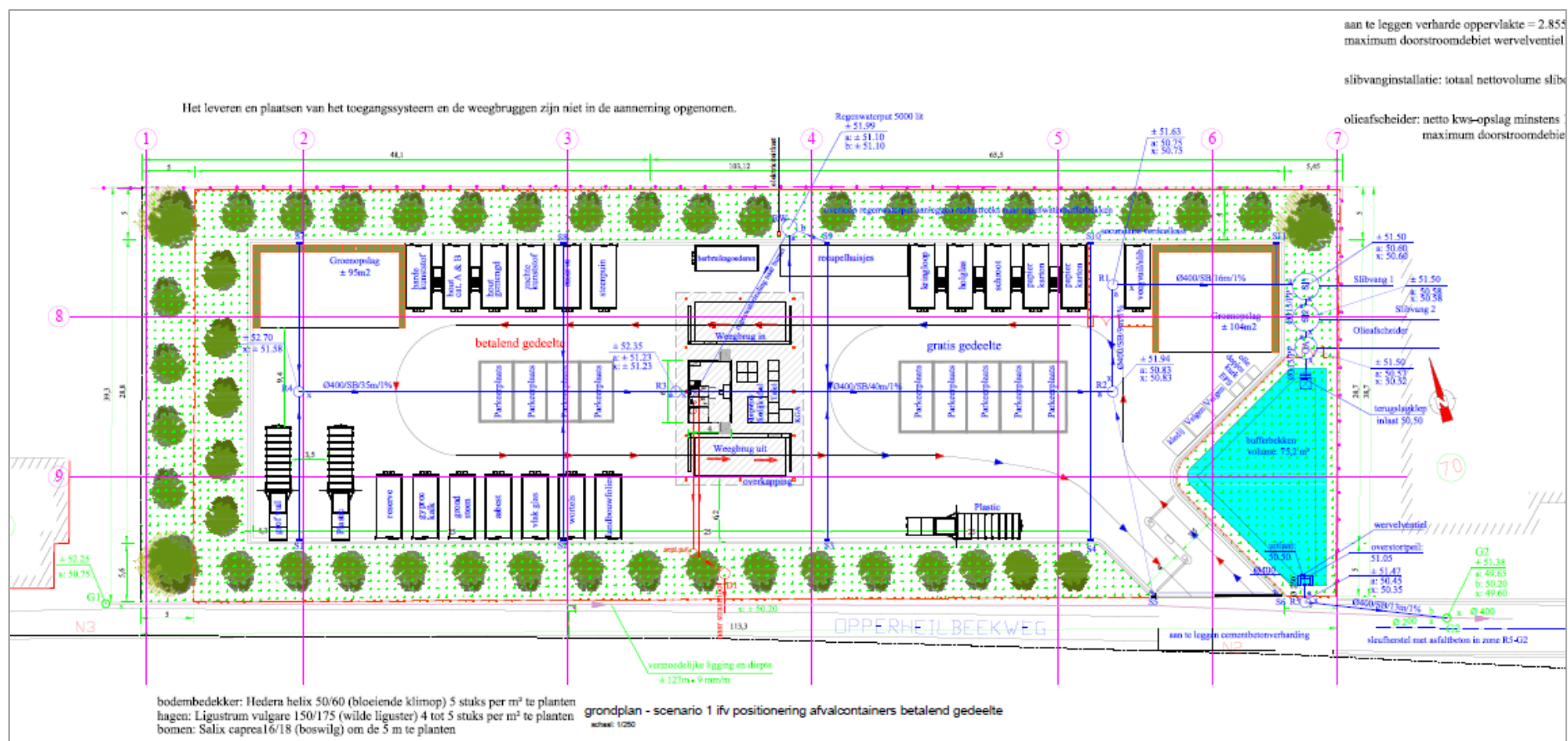
Het terrein is onbebouwd (Figuur 1), er dienen bijgevolg geen afbraakwerken, noch andere afgravingswerken te gebeuren.

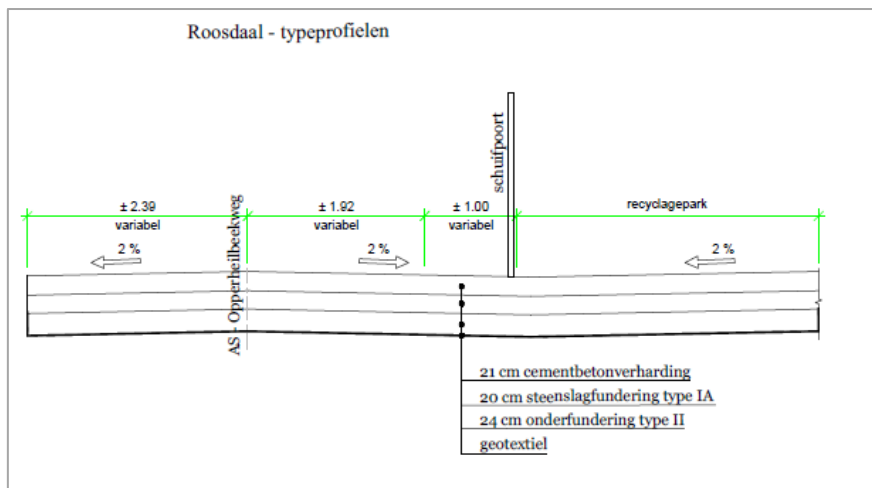
Er zullen hagen- en bomenrijen aangeplant worden aan de noord-, zuid- en westzijde van het terrein. Verder wordt een bufferbekken van 75,2 m³ aangelegd aan de oostelijke zijde van het projectgebied. Deze kent een oppervlakte van ± 200 m², er wordt hierbij maximaal tot 1,50 meter diepte gegraven. Daarnaast wordt het terrein verhard met cementbeton voor een oppervlakte van ± 3.000 m. Deze zal een maximale uitgraving van 65 cm diepte vereisen. Er worden eveneens twee weegbruggen en een toegangslokaal gebouwd op het terrein (Figuur 2).

Dit alles gaat gepaard met graafwerken waardoor het bodemarchief verstoord zal worden. De uitvoering van bijkomend archeologisch vooronderzoek is aangewezen.

Figuur 2: Situering van het onderzoeksgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)

Figuur 8: Typeprofiel projectgebied (Masoud Nouri 2017)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Voor het bureauonderzoek werd gebruik gemaakt van zo veel mogelijk beschikbare bodemkaarten, geologische kaarten, historische kaarten en archeologische gegevens.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische inventaris toont wel verschillende vondsten in de directe omgeving. Op 400 meter ten noordwesten van het projectgebied is een laatmiddeleeuwse alleenstaande site met walgracht geregistreerd met CAI locatie nr. 2091. Daarnaast ligt ten noorden, binnen een straal van 600 meter, een laatmiddeleeuwse alleenstaande hoeve met CAI locatie nr. 2089. Naast de 2 CAI locaties staan ook verschillende gebouwen geregistreerd als bouwkundig erfgoed. Ten zuiden van het gebied begint binnen een straal van 400 meter een zone aangeduid als vastgesteld landschapstatlasrelict met beschermd stads- of dorpsgezicht.

Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat er geen bebouwing aanwezig was binnen het onderzoeksgebied gedurende de 18de en 19de eeuw. Historische bronnen leverden geen enkele aanwijzing op voor de vroegere periodes.

Randvoorwaarden

Momenteel is het projectgebied in gebruik voor de teelt van wintergraan. Naar aanleiding van een stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van een recyclagepark wordt een archeologienota opgemaakt. Deze nota betreft een uitgesteld onderzoek zonder ingreep in de bodem vermits het terrein niet toegankelijk is vooraleer de boer het graan heeft geoogst. Dit betekent dat de ingreep in de bodem op een later tijdstip dient uitgevoerd te worden.

Vraagstelling & onderzoeksdoelen

Doelstelling van een vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven is nagaan of archeologische niveaus aanwezig zijn in het projectgebied, op welke diepte deze aanwezig zijn en het potentieel op kennisvermeerdering bepalen. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de verstorende impact van de geplande werken op het projectgebied.

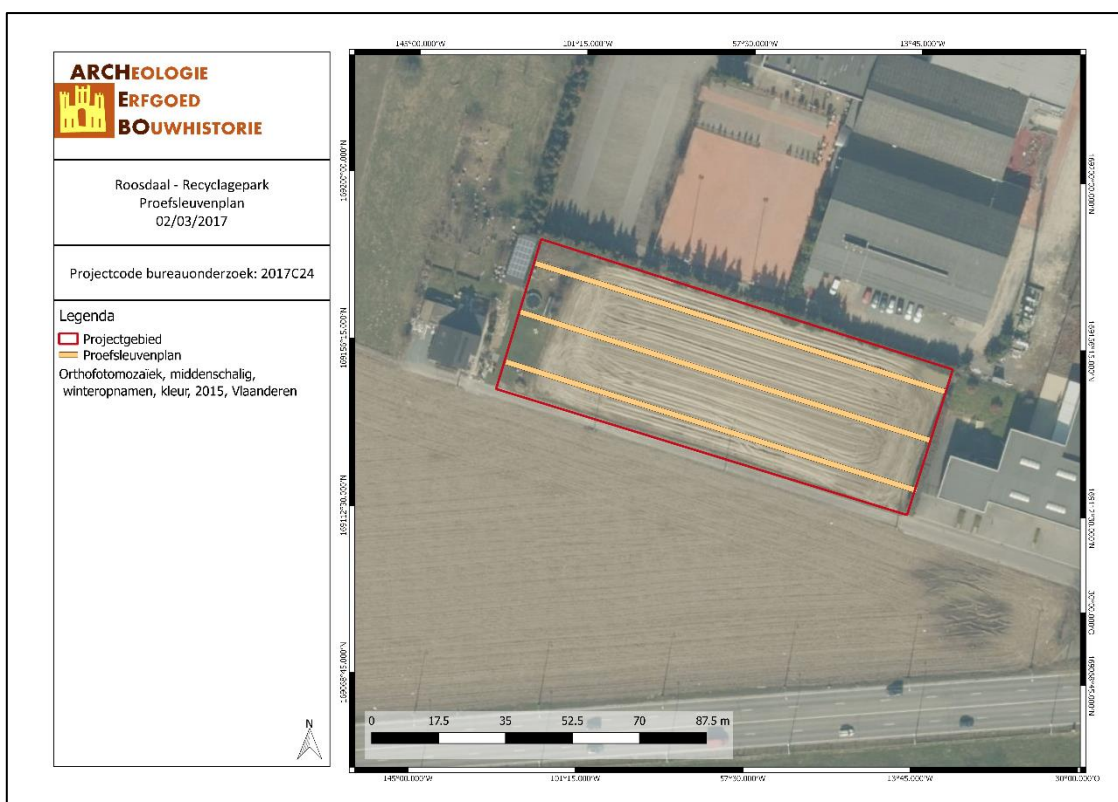
Onderzoeksstrategie, onderzoeksmethode & technieken

Onderzoeksmethode

Er wordt een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem voorgesteld door proefsleuvenonderzoek.

Het doel voor een onderzoek door middel van proefsleuven is het evalueren van de archeologische waarde op het gehele terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Dit gebeurt door middel van een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed.

Om een dekkingpercentage te bereiken van ongeveer 10% wordt aangeraden te werken met proefsleuven van 2 meter breed met een maximale tussenafstand van 15 meter. Bij twijfel over de aard van sporen, de gekozen vlakdiepte of de interpretatie van een vlak kan een sleuf uitgebreid worden met een kijkvenster of dwarssleuven. Met de kijkvensters of dwarssleuven kan een dekkingpercentage van 12,5% bereikt worden. Kijkvenster dienen sowieso aangelegd te worden, zelfs wanneer er geen sporen worden aangetroffen. Dit om de afwezigheid van sporen te bevestigen. Indien hiervan wordt afgeweken, wordt dit beargumenteerd. Voor de uitvoering van dit onderzoek worden de vereisten gesteld in de Code van de Goede Praktijk gevolgd. Indien er wordt van afgeweken, wordt dit eveneens beargumenteerd.

Figuur 9: Situering van het onderzoeksgebied met geplande proefsleuven op de bodemkaart (Geopunt 2017)

De proefsleuven moeten zo lang mogelijk kunnen worden gelegd, daarom volgen ze de lengterichting van het rechthoekig perceel.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek dient de nodige aandacht te gaan naar de bodemopbouw in het plangebied.

De volgende onderzoeksvragen moeten met dit onderzoek minimaal beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Het onderzoek is succesvol indien aan al deze vragen een gepast antwoord kan gegeven worden.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van de Goede Praktijk

Er worden geen afwijkingen ten aanzien van de Code van de Goede Praktijk voorzien.

Figurenlijst

Figuur 1: Situering van het onderzoeksgebied op de GRB-kadasterkaart (Geopunt 2017)	4
Figuur 2: Situering van het onderzoeksgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)	5
Figuur 3: Grondplan ontworpen toestand, project recyclagepark Roosdaal (Masoud Nouri 2017)	6
Figuur 4: Profiel DP-2, project recyclagepark Roosdaal (Masoud Nouri 2017)	6
Figuur 5: Profiel DP-6, project recyclagepark Roosdaal (Masoud Nouri 2017)	6
Figuur 6: Profiel LP-8, project recyclagepark Roosdaal (Masoud Nouri 2017)	6
Figuur 7: Profiel LP-9, project recyclagepark Roosdaal (Masoud Nouri 2017)	6
Figuur 8: Typeprofiel projectgebied (Masoud Nouri 2017)	7
Figuur 9: Situering van het onderzoeksgebied met geplande proefsleuven op de bodemkaart (Geopunt 2017)	8